

VERKSAMHESBERÄTTELSE 2019

Allmänt om verksamheten

Företaget med säte i Tjörn registrerades år 2018 och bedriver sedan dess ett företag som stöttar genomförandet av självbyggeriprojekt i olika skalor, samt bereder arbete. Föreningen organiserar och genomför även seminarier, utbildningar och andra sociala aktiviteter som är till gagn för medlemmarna, samt bedriver informationsarbete och rådgivning. Vi har nu totalt ett 100-tal medlemmar i den ekonomiska föreningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den ekonomiska föreningens affärsidé är att skapa en husfabrik där nyanlända och andra utanför arbetsmarknaden tillsammans med civilsamhälle, näringsliv och offentliga aktörer utvecklar och bygger småhus. Vår målgrupp att bygga hus till är äldre, unga och nyanlända. Vi vill även skapa en mötesplats som sträcker sig över och genom ålder, nation och kön.

Under vårt andra år har vi fortsatt att bygga upp organisationen och styrningen. Vi bygger även kontinuerligt upp samarbete med andra aktörer, både lokala och nationella. Vi har fortsatt att bygga upp och utveckla platsen Svanvik med ett kontor, växthus, odlingar och arbetsytor med hjälp av vår platschef och 2 anställda via AF, som fått förlängt på sina nystartsjobb. Vi har från sommaren 2019 även anställt en tredje person på halvtid via AF, som haft som huvudsaklig arbetsuppgift att stötta upp projektet ”Tillsammans bygger vi” som är finansierat av Västra Götalands regionen.

Vi har under 2019 år startat 5 projekt, varav 1 är avslutat. De projekt som byggts i Svanvik är ett växthus, en scen och ett utedass. De externa projekts som avslutats är ett hus på 38 kvm som byggts i Långekärr och vi har även påbörjat 2 husbyggnationer, ett Attefallshus på 30 kvm för försäljning, samt ett hus på 50 kvm på norra Tjörn. Vi har även haft en projektbyggare som byggt om sin van hos oss under hösten 2019. Totalt har vi nu byggt 10 olika hus, varav 5 är bostadshus. Vi har även fått ett antal förfrågningar om att bygga om och bygga nytt på både Tjörn och Orust.

Vi har även omarbetat upplägget till en studiecirkel utefter den deltagande designmodell som är framtagen ihop med Jenny Stenberg. Modellen är framtagen för att skapa en möjlighet för våra självbyggare att själva rita sina hus utifrån sina behov och drömmar, med arkitekten som stöd. Detta är viktigt för att känna att man kan klara saker själv (det som på engelska kallas empowerment). Detta omarbetade upplägg ska nu användas i en process med unga, som vi genom samarbetet med Jenny Stenberg, forskare från Chalmers, har fått Formas-finansiering för. Arbetet påbörjas 1 januari 2020 och pågår under två år.

Vi samlar in återbrukade material, som vi förvarar i lokaler som vi hyr. Vi har använt återbrukade material i alla projekt och säljer material till våra husbyggare. Vi har även etablerat en mötesplats, där man möts över generationer och med olika bakgrund. Vi har t ex haft två byggbrigader; en hos Eva i Långekärr i maj och ett annat i slutet v november på Egnahemsfabriken. Vi har även arrangerat ett vernissage i samband med att våra två sommarjobbsperioder avslutades samt två mat & prat med ca 60 besökare varje tillfälle. Det andra Mat & Prat finansierades genom projektmedel av Rädda barnen och hade fokus på unga.

Verksamhetsberättelse 2019 / Egnahemsfabriken

Vi har haft informationsmöten för den intresserade allmänheten, bland annat ett medlemsmöte i Skärhamn i januari. Vi har även haft föredrag, bl a av Niklas Wennberg om odling & akvaponik i samband med Mat & prat den 17 maj. Vi har haft en kurs i lerklining samt en annan i äggoljetemperamålning.

Vi har även samarbetat om en cirkel i *Självhushållning och lokal delaktighet* med Joachim Wenner och Studieförbundet vuxenskolan, med två tillfällen på Egnahemsfabriken. Mötet i gruppen och samarbetet ledde senare till en ansökan till LEADER (eu-projekt) om att bilda en omställningsförening på Tjörn. Ihop med studieförbundet arrangerade vi även ett fullsatt föredrag med David Jonstad på Billströmska folkhögskolan, som inleddes med ett föredrag om Egnahemsfabriken.

Vi har även samarbetat med Chalmers som hade 10 studenter som besökte oss i slutet av januari och sedan skrev 11 uppsatser om blanda annat Egnahemsfabriken i kursen *Teori och text 2019* samt fyra studentprojekt i *Design and planning for Social Inclusion*, där studenterna tittade på möjligheterna för en Egnahemsfabrik i miljonprogramskontext.

Vi har även haft tre examensarbeten som skrivits under 2019 om Egnahemsfabriken:

- Alice Allinger, Master thesis, Chalmers, Learning and leadership *Building a home and reaching a dream*, 2019
- Matilda Staxäng Examensarbete, SLU, Agronomprogrammet – landsbygdsutveckling *Det måste gå, vi tar inte ett nej för ett nej- när civilsamhället bygger bostäder på landsbygden*, 2019
- Ellen Ihrfelt, Master's Thesis at Chalmers School of Architecture Master's Programme Architecture and Urban Design *BUILT UPON A DREAM- STORIES ABOUT THE EGNAHEM MOVEMENT*, 2019

Vi har lånat ut vår lokal för ett möte Svenska kyrkan hade hos oss och många andra har varit på besök: Bygg tillsammans Lövgärdet, Byggnadstekniska föreningen med flera. I juni hade vi även en workshop med Art Scape och Tjörns Kommun, som resulterade i ett konstverk på ladans gavel. Under våren och även hösten har vi fortsatt med våra byggonsdagar och har haft flera besök t ex besök av eleverna från *De ungas rätt-global rättvisa*, som går på Billströmska folkhögskolan. Den 12 december besökte även Tjörns politiker (KSAU) Evas hus samt fick en föreläsning om Egnahemsfabriken av Erik och Tinna, vilket blev väldigt lyckat.

Under sommaren arbetade vi tillsammans med två grupper med ungdomar i projektet *Tillsammans bygger vi*, finansierat av Västra Götalandsregionen och vi hade även ett samarbete med kursen *Du och ditt liv* på Billströmska som bland annat resulterade i sommaraféet *Kafé Prat* med ca 12 nyanlända kvinnor. Vi hade ett välbesökt Öppna hus den 8 augusti hemma hos Tinna, Jenny och Eva samt kafé på Egnahemsfabriken, med besökare från hela Sverige.

Erik & Tinna samordnade den 19-10 september konferensen *Socialt byggande och modernt självbyggeri- en konferens om olika inkluderande projektformer i bostadsbyggandet* som bland annat Boverket, Mistra Urban Futures mfl står bakom. Här var även Egnahemsfabriken en av konferensens key-notes. Vi var även med på ett möte kring ett initiativ att starta en Egnahemsfabrik/ Byggsamverkansplattform av BRG och Studieförbundet Göteborg i Göteborg i slutet av september.

Vi har även under hösten hållit ett antal föreläsningar runt om i Sverige:

- Den 4 okt 2019 var Erik från Egnahemsfabriken på Landsbygdsting i Näshulta i Sörmland och pratade om varför vi behöver en kapacitet i civilsamhället att bygga saker tillsammans. Erik visade även hur ett konkret organiserat tillsammansbygge hade kunnat se ut i Ålberga i södra Sörmland.
- Söndagen den 29/9 2019 i Konsthall C Hökarängen (Stockholm) kl 12:30-13:15 under rubrik *Framgångssagor från verkligheten* berättade Egnahemsfabrikens Ahmed Salawda om Egnahemsfabrikens verksamhet. Tinna var 7 oktober på *Stora sociala företagsdagen* i Göteborg, arrangerat av Coompanion och talade om Egnahemsfabriken som ett socialt företag som nav i lokal problemlösning.
- Tinna Harling föreläste om socialt byggande och Egnahemsfabriken på GR:s konferens *På spaning efter ett socialt hållbart samhälle IX*, på Göteborgsregionen 18 nov 2019
- Anna Berglund talade om Egnahemsfabriken som ett exempel på gott exempel på samverkan kring de före detta ensamkommande 18+, på en dag arrangerad av bla Rädda barnen och Räddningsmissionen i Göteborg.
- Erik Berg föreläste om Egnahemsfabriken på Ekocentrum 26 november 2019
- Tinna var på Boverket den 21 november och talade om Egnahemsfabriken på ett seminarium arrangerat av Boverket med rubriken *Bygg hållbara samhällen med plats för alla*.

Vi arbetar även mycket med spridning av projektet. Vi har fått flera artiklar om projektet publicerade och bland annat en artikel i *Hem & Hyra* om Evas hus i Långekärr och en annan i Ordfront Magasin *Bygg ditt eget hem*. Vi har även arbetat på att få fram tomter för våra självbyggare och har bl a haft några möten med Utsiktens Ekoby på Orust, där vi ska få möjlighet att bygga på en tomt.

I december avslutade vi projektet med finansiering av Vinnova men fick flera positiva besked om fortsatt finansiering, förutom Formas. Inom projektet *Residens x* (Vinnova) får vi hjälp av en programmerare som under tre månader tar fram digitala verktyg (app, hemsida, databas) för hantering och synliggörande av återbrukade material och för att bygga gemenskaper kring självbyggares projekt. Inom projektet *Från Frö till ugn*, (Västra Götalandsregionen) bygger vi upp ett socialt företag kring en helt och hållet lokalproducerad pizza. Samtliga dessa tre projekt kommer startas under 2020.

Det som är projektets största utmaning för måluppfyllelsen är att vi vänder oss till målgrupper utan pengar och att det går långsammare än planerat både att bygga varje hus och att få nya beställningar. Vi ser därför att det viktigaste målet inte kan vara att bygga många bostäder, utan att Egnahemsfabrikens viktigaste roll är att skapa små, goda exempel och, framförallt, lyfta frågan samt bli en mötesplats för integration, omställning, odling och hållbart byggande.